

BESKRIVELSE AF SKOLEHAVEN ISLANDS BRYGGE

Udarbejdet af: Nina Due, BOGL

Baggrund

Skolehaven Islands Brygge skal have adresse på Artillerivej 69H, matrikel 187 Eksercerpladsen, 2300 København S. Selve matriklen udgør et areal på ca. 18.347 m² og er pt. bebygget med en midlertidig daginstitution i vest. Ellers fremstår matriklen som en åben, grøn brugsplæne med en ryg af store gamle træer mod sydøst. Området bliver i dag anvendt til hundeluftning, krydsende færdsel og børneinstitutionernes boldspil.

Matriklen er omfattet af lokalplan "384, Artillerivej Øst" samt "Tillæg 1 til lokalplan 384 Artillerivej Øst". Der er i forbindelse med tillægget til lokalplanen blevet udarbejdet en helhedsplan for matriklen, hvorpå der skal etableres en ny daginstitution, et plejecenter, en skolehave, et socialt værested og en grøn stiforbindelse kaldet Den Grønne Kile. Skolehaven skal etableres på den nordøstlige del af matriklen og får et areal på 5.530 m². Indgangen til Skolehaven placeres ud til Den Grønne Kile mellem Artillerivej og Amagerfælled jf. – Bilag 1 – Oversigtskort.

Den nye skolehave skal være med til at dække den store efterspørgsel på skolehaveundervisningstilbud i København, samt gøre det grønne ubenyttede areal til en spændende have til glæde for både lokale og byens borgere.

Brugere

Foreningen Københavns Skolehaver er de kommende brugere af Skolehaven Islands Brygge. De kommer til at stå for skolehavnen som undervisningstilbud og havens aktiviteter, samt drift. Skolehaven skal besøges af ca. 2000 skolebørn fra Skolen på Islands Brygge – 300 børn minimum 15 gange i løbet af forår/sommer og 450 børn 1 gang i løbet af vinteren. 1100 af skolens børn vil kunne bruge skolehaven som et ekstra klasseværelse til udeskoleundervisning. Skolehaven vil være tilgængelig for 150 børn fra områdets daginstitutioner samt have et årligt estimeret besøgstal på 9500. Herudover vil haven være åben for lokalområdets beboere og andre borgere i den bemandede åbningstid i dagtimerne alle hverdage. Haven er desuden åben aftener og weekender i forbindelse med aktiviteter som høstfest, kulturarrangementer, arbejdsdage for frivillige mm.. Der vil være 1 fastansat driftsansvarlig medarbejder og 4 deltidsansatte sæsonmedarbejdere, som bestyrer skolehaven.

Dialog

Københavns Skolehaver har haft stor indflydelse i udformningen og disponeringen af den kommende skolehave. Københavns Skolehaver har i forbindelse med Skolehaven Islands Brygge været i løbende dialog med havens naboer og andre aktører i lokalområdet gennem flere år, bl.a. Skolen på Islands Brygge. Her har Københavns Skolehaver fået bred opbakning til projektet. Københavns Skolehaver har desuden allerede skabt flere samarbejder med lokalområdets institutioner og aktører, herunder UrbanPlanten, hvor skolebørn laver bærbuske til haven fra stiklinger.

Anlæggets hovedgreb

Projektgrunden ligger på kanten af byen langs Artillerivej, som et mellemrum, mellem Artillerivej, Amager Fælled, hestefoldene og Ballonparken. Haven tager fat i byen, men vil samtidig være præget af naturnær karakter. Et krat med gamle, store bevaringsværdige træer løber i skellet langs Ballonparken og danner overgang til Ballonparken bag den nye have. Projektet vil underlægge sig disse forhold og dyrke og udnytte den forskel, der er, mellem det planlagte langs Artillerivej og det mere løse i form af ballonparken og Amager Fælled.

Disponeringen af den nye skolehave tager udgangspunkt i brugernes konkrete arealbehov, hvor der skabes plads til børnene, til at lære og undervise og til at arbejde, samles og lege. Haven vil over tid fremstå tæt, grøn og frodig. Urtebede, frugtbuske, træer, krat og frugthejn skal skabe grønne rum og nicher og opdele undervisningsområderne.

Ide og disponering

2/5

Dyrkningstemaet med lige linjer er det grundlæggende motiv for den nye skolehave på Islands Brygge. Den nordvestlige del af haven mod Artillerivej underligger sig især dette system. Skolehaven kobler sig på byen, med en indgang fra Den Grønne Kile ud for Kigkurren i havnes sydvestlige del. Der disponeres med dyrkningshaver til 10 skoleklasser og 10 børnehavegrupper. Derudover etableres der en lang række af faciliteter som skal bruges i den daglige undervisning, jf. Bilag 2 - situationsplan. I haven plantes der både enkeltstående træer samt et læhegn/legekrate af mindre træer og buske, med flere frugttræer og -buske. Der anlægges også mindre urtebede og blomsterbede. Græs er den gennemgående flade i skolehaven vildtvoksende i mellemrummene og klippet på gangarealer mellem de forskellige zoner.

I haven skal der også etableres to mindre bygninger, en undervisningsbygning og en medarbejderbygning. Begge bygninger skal bruges i de daglige aktiviteter i og drift af skolehaven.

I nedenstående afsnit beskrives kort de forskellige elementer i skolehaven:

Ankomstpladsen og bygningsnære arealer

Skolehaven er delt op i en ankomstplads og haven. Indgangen til Skolehaven Islands Brygge er placeret ud til Den Grønne Kile. Gennem en dobbeltlåde vil et grusbelagt areal give adgang til ankomstpladsen. Ankomstpladsen er belagt med en fast grusbelægning, der danner basis for medarbejderbygningen og undervisningsbygningen. I forbindelse med ankomstpladsen etableres en frugtplantage. Der placeres borde-bænke sæt ankomstområdet og i frugtplantagen. Renovation og cykelparkering placeres bag undervisningsbygningens nordlige gavl. Der etableres desuden en diskret belysning med lyspullerter langs ankomstpladsen.

Beplantning

Beplantningen er en vigtig del af skolehaven, der vil skabe læ og danne nicher og rum. Beplantningen består dels af det tætplantede krat mod sydøst og det levende hegn mod nordvest. Krattet skal udover at have en afskærmende funktion fungere som legekrate og have varierede og oplevelsesrige rumdannelser. Der anvendes danske hjemmehørende plantearter med referencer til beplantningen på fælleden. Træarterne er bl.a. hassel, mirabel, pil, eg, birk, løn og røn. Det levende hegn består af forskellige løvtræer og buske, med spiselige bær eller frugter. Derudover består beplantningen af træerne i frugtplantagen og dels lavere bede med frugtbuske og urter. Der vil dannes forskellige kig og rumligheder i og under trækroneerne, som giver læ for vind og er skyggegivere. Beplantningen giver sansede naturoplevelser over hele året, gennem foranderlighed i vækst, blomstring, bærsætning og løvfald, og som attraktivt bosted for insekter og fugle. Træerne plantes i forskellige størrelser og vækstformer, hvilket fra start giver et dynamisk naturpræget udtryk. Dertil skal det nævnes at over tid vil aktiviteterne i skolehaven bidrage til ydelig vækst og frodighed i haven.

Dyrkningshaver og servicearealer

Der etableres dyrkningshaver til 10 skoleklasser og 10 børnehavegrupper. Til hver skoleklasse etableres 30 enkelthaver af størrelsen 1x2 meter. Der etableres 10 stk. gruppehaver til børnegrupper fra daginstitutioner. Hver gruppehave skal være 80x125 cm og etableres med en lav træramme omkring haven.

Der etableres vandposter flere steder i haven.

Til haveredskaber, redskaber til madlavning på bål o.a. udstyr etableres 7 træskure. Heraf etableres 6 skure som sammenbyggede dobbeltskure med gennemgående skillevæg og to separate indgange, for opbevaring af hhv. haveredskaber og køkkenredskaber til madlavning på bål. Alle skure skal indrettes med hylder og redskabsophæng. Indretningen af skurene skal ske i samarbejde med skolehavens ansatte i det videre arbejde.

I forlængelse af skurene etableres tre overdækninger/halvtage med grus- eller flisebelægning. Disse vil fungere som samlingssted for skoleklasserne, når de besøger haven. Der monteres kroge, for ophæng af skoletasker, og opstilles bordebænkesæt under hvert halvtag, jf. bilag 3 – Halvtag og Skurer.

Til opbevaring af værktøj, maskiner o.lign vil der være en container med indlagt lys og strøm.

Bålpladser

Der etableres 4 stk. bålpladser, den største med en ydre diameter på 9 meter. Tre bålplads indrettes med 6 lave bålbænke, mens den sidste nedsænket i terrænet med naturstenskant, der også vil fungere som siddekant. Bålpladserne bliver indrammet af beplantning i form af mindre urtebede, buske og træer.

Løvhytte, tipi og udekøkken

Som en integreret del af legekrattet etableres en løvhytte, som vil fungere som samlingssted. Løvhytten indrettes med 3 bænke. Der etableres en belægning af træflis (frisk vedflis) i løvhyttens bund.

I haven opstilles en tipi, som også vil fungere som samlingssted. Tipien giver mulighed for at søge ophold i ly for middagssol eller regn. Tipien placeres ved legekrattet. Tipien indrettes med tre børnebordebænkesæt og træflis (frisk vedflis) som belægning.

Nær tipien indrettes et område til udekøkken med udsigt over haven. Udekøkkenet består af to arbejdsborde i lærketræ, med to kogeplader til gasblus, hvor der kan tilsluttes gasflaske samt opbevaring af diverse kogegej.

Drivhus og drivbænke

Drivhus og fire drivbænke muliggør forspiring af afgrøder til haven, og dermed får børnene mulighed for at følge planterne tæt, fra frø til kimplante, til færdig afgrøde. Drivhuset giver også mulighed for at dyrke varmekrævende planter, som ikke kan stå på friland.

Støvjæg, Hegn og låger

Haven skal indhegnes. Langs Artillerivej skal der, for at overholde den vejledende grænseværdi for støj for boliger og daginstitutioner, etableres en støvjæg jf. lokalplanen Artillerivej Øst, Tillæg 1 til lokalplan 384. Støvjæggen vil få en højde på omkring 3 m. (præciseres efter støjberegninger). Støvjæggen beklædes med trælammeller ud mod Artillerivej og beplantes med klatreplanter, der med tiden skal skabe en grøn væg. I støvjægen etableres flere indkig til Skolehaven for de forbigående på Artillerivej.

Langs Den Grønne Kile, hvor indgangen til Skolehaven er placeret, etableres et hegn ligeledes af trælammeller, samt klatreplanter til at gro op ad. Hegnet har en højde på 1,8 m og lammellerne opsættes med en vekslende afstand for at skabe et transparent hegn mellem Den grønne og Skolehaven, jf. bilag 4 - Opstalter hegn og støvjæg.

Resten af skolehaven indhegnes med gitter hegn. Gitterhegnet har ligeledes en højde på 1,8 m.

Der etableres en låge ved hovedindgangen. Denne låge etableres som dobbeltlåge, for at der kan skabes adgang til haven med en havetraktor. Derudover undersøges det hvorvidt det er muligt at etablere en eller flere indgange/låger i haven.

Bygninger til undervisning- og medarbejderfaciliteter

Der skal etableres to bygninger i skolehaven, en undervisningsbygning (ca. 100 m²) og en medarbejderbygning (ca. 80 m²). Bygningerne er placeret langs det sydlige og vestlige hegn og udføres i et plan som lette trækonstruktioner, evt. som pavillonbyggeri. Begge bygninger tilsluttes til vand/vvs og el. Bygningerne planlægges at opvarmes med varmepumper. Hvis økonomien tillader det, beklædes bygningerne med samme trælammel beklædning som støvjæg og hegn.